

Dosar nr. 3ra-229/24
2-21104348-01-3ra-12032024

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Ciurac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, G. Dașchevici, I. Dutca)

Î N C H E I E R E

12 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Valeriu Butescu,
în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată
depusă de Valeriu Butescu împotriva Direcției Generale Locativ-Comunală și
Amenajare cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și
obligarea acordării răspunsului,

împotriva deciziei din 12 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respinsă cererea de apel depusă de Valeriu Butescu și menținută hotărârea din
12 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 13 iulie 2021, Valeriu Butescu a înaintat acțiunea în contencios
administrativ împotriva Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare
(DGLCA) prin care a solicitat aplicarea sancțiunilor de rigoare asupra
responsabililor DGLCA, care prin acțiunile lor au încălcat prevederile Constituției
Republicii Moldova, Codului administrativ și Legii privind accesul la informație;
satisfacerea neîntârziată a solicitărilor din cererile adresate Preturii sec. Centru, or.
Chișinău și DGLCA; repararea prejudiciului cauzat de DGLCA, în urma refuzului
de a furniza informații sau prin alte acțiuni, ce prejudiciază dreptul de acces la
informații în sumă de 100 000 lei, care vor fi folosiți pentru amenajarea terenului
afereț și repararea blocurilor de locuit 10, 12, 14 din str. C. Vînav.

În motivarea acțiunii a menționat că, la 01 aprilie 2021, în adresa Preturii sec.
Centru, or. Chișinău a fost expediată petiția înregistrată cu nr. B-259/21 la 02 aprilie
2021. Prin petiție a solicitat să fie prezentate copiile actelor corespunzătoare prin
care să fie infirmate suspiciunile că mijloacele financiare destinate pentru serviciul
de deservire a blocurilor de locuință și a echipamentului tehnic, nu sunt folosite
contrar destinației pentru evacuarea gunoiului din oraș. La fel, a fost solicitat să fie
acordate răspunsuri la toate petițiile depuse anterior cu privire la prestarea serviciilor
de salubritate, deservire a blocurilor locative și echipamentelor tehnice, precum și
despre problema blocării traficului în regiunea Malina Mică și amenajarea unei
parcări la intersecție.

La 09 aprilie 2021, de la Pretură a fost recepționat răspunsul nr. B-259/21 prin
care s-a comunicat că petiția a fost readresată către DGLCA.

La 26 mai 2021, DGLCA a oferit răspuns la petiție care nu oferă răspunsuri la nici o întrebare dintre cele formulate și anume dacă ÎMGFL din oraș și toate ÎMGFL-urile efectuează lucrări de evacuare a gunoiului din oraș din contul fondurilor financiare acumulate de la locuitorii orașului, prevăzute pentru deservirea blocurilor de locuit și deservirea echipamentului tehnic a blocurilor de locuit. A menționat, la fel, că a avut nevoie de copia contractului prin care să fie confirmată legalitatea transportării gunoiului și nicidecum nu achiziționarea serviciului de salubritate.

La 01 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, în adresa DGLCA a fost expediată cerere prealabilă la care a primit răspunsul nr. 1169/21 din 04 iunie 2021, însă nici acest răspuns nu a fost satisfăcător.

În viziunea reclamantului DGLCA refuză să ofere răspuns la întrebările concrete, fapt care demonstrează intenția autorității publice de a tăinui faptul că sursele financiare ale tuturor ÎMGFL-urilor au fost și sunt folosite nu după destinație, fapt ce a avut ca rezultat intrarea în faliment. Tăinuirea informației de folosire a surselor financiare pentru altă destinație, în rezultatul căreia toate ÎMGFL-urile au falimentat, dovedește încă odată faptul că DGLCA a comis acțiuni care au cauzat orașului un prejudiciu economic. Prin refuzul de a da răspunsuri concrete la întrebările ridicate de locuitorii regiunii Malina Mică din or. Chișinău, conducerea DGLCA a încălcat dreptul locuitorilor de a fi informați conform art. 34 din Constituția Republicii Moldova și Legii privind accesul la informații.

Prin hotărârea din 12 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), acțiunea în contencios administrativ depusă de către Valeriu Butescu împotriva Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare a fost respinsă.

Prin decizia din 12 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Valeriu Butescu și menținută hotărârea din 12 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În susținerea soluției sale, instanțele au reiterat cronologia faptelor și au constatat că, prin scrisorile DGLCA nr. 1379/21, 1589/21 din 07 iulie 2021, nr. 895/21 din 26 mai 2021, B-947/21 din 27 iulie 2021, nr. 1169/21 din 04 iunie 2021, precum și scrisorile Preturii sec. Centru, mun. Chișinău nr. B-167/21 din 18 martie 2021, nr. B-259/21 din 09 aprilie 2021, cererile reclamantului de acces la informație au fost soluționate în modul corespunzător, acesta primind răspuns asupra chestiunilor invocate în condițiile legii, precum și copia contractului de achiziționare a serviciilor pentru anul 2021 încheiat între ÎMGFL nr. 10 și DGLCA. Iar, dezacordul cu conținutul informației furnizate, nu poate fi catalogat ca lipsa furnizării informației.

La 28 februarie 2024, Valeriu Butescu a depus recurs împotriva deciziei din 12 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea cererii de recurs a reiterat circumstanțele de fapt și de drept din acțiune și cererea de apel.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.

Instanța de recurs constată că decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost notificată lui Valeriu Butescu la 15 februarie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 163), astfel, depunând recursul la 28 februarie 2024, recurentul a acționat în interiorul termenului legal.

Examinând admisibilitatea recursului înaintat de Valeriu Butescu, Completul de judecată îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 245¹ alin. (1), (3) din Codul administrativ, recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin. (1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

În sensul art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților. Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. a¹) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹.

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele pre-citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și

întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de Valeriu Butescu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Valeriu Butescu, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în acțiune și în cererea de apel, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate în mod corespunzător.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenție.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages

Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Valeriu Butescu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul înaintat de Valeriu Butescu, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte,
judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă